

Tertialvis statistikk fra spesialisthelsetjenesten - Norsk pasientregister

Type data	Aktivitetsdata
Sektor	Somatikk
Periode	1. tertial 2021
Register	Norsk pasientregister
Dato publisert	25.6.2021

Aktivitetsdata for somatiske sykehus

Hovedtall for 1. tertial 2021 med endring fra 1. tertial 2020

- 252 214 døgnopphold, som var en økning på 4,7 prosent
- 116 087 dagbehandlinger, som var en økning på 15,0 prosent
- 2 288 396 polikliniske kontakter, som var en økning på 17,5 prosent
- For offentlig finansiert aktivitet i private sykehus var det en nedgang i antall døgnopphold, og en økning i antall dagbehandlinger og polikliniske kontakter

Norsk pasientregister (NPR) er et sentralt helseregister med opplysninger om alle som venter på, eller har fått behandling, i spesialisthelsetjenesten. Nedenfor presenteres hovedtall for aktiviteten ved de somatiske sykehusene for de fire første månedene i 2021.

Sykehusene gjør etterregistrering og korreksjoner på datagrunnlaget i løpet av året. Tallene som presenteres i notatet må derfor anses som foreløpige, og vil kunne avvike fra kommende publikasjoner vedrørende aktiviteten i 2021.

Aktivitetsnivå og antall pasienter

Antall opphold/kontakter og antall pasienter rapportert fra somatisk spesialisthelsetjeneste har økt i 1. tertial 2021 sammenlignet med 1. tertial 2020. Dette kan blant annet skyldes situasjonen knyttet til covid-19, hvor planlagt aktivitet ble redusert i 2020.

Tabell 1. Antall pasienter og opphold/kontakter etter type opphold og innleggelsesmåte i somatiske sykehus, 1. tertial 2021. Prosent endring fra 1. tertial 2020.

	Antall opphold/kontakter		Antall pasienter*	
	1. tertial 2021	Endring, prosent	1. tertial 2021	Endring, prosent
Antall pasienter totalt	-	-	1 124 153	10,3
<i>Type opphold/kontakt*</i>				
Døgnopphold**	252 214	4,7	196 149	3,9
Planlagt behandling	75 003	13,1	66 056	11,8
Øyeblikkelig hjelp	176 739	1,5	142 730	0,9
Dagbehandling	116 087	15,0	103 117	15,8
Polikliniske kontakter	2 288 396	17,5	1 029 214	12,2

* Mange pasienter har flere typer opphold, derfor vil summen av antall pasienter på henholdsvis døgnopphold, dagbehandlinger og polikliniske kontakter, være høyere enn totalsummen av antallet pasienter i tabellen.

** Her er 472 opphold kodet med innleggelsesmåte *Tilbakeføring av pasient fra annet sykehus. Skal benyttes der pasienten returnerer etter behandling i annet sykehus.*

I overkant av 1 120 000 pasienter ble behandlet ved somatiske sykehus i 1. tertial 2021, en økning 10,3 prosent fra tilsvarende periode i 2020.

Omtrent 196 000 pasienter hadde minst ett døgnopphold i 1. tertial 2021, en økning på 3,9 prosent fra samme periode året før. Det var litt mer enn 252 000 døgnopphold i 1. tertial 2021, en økning på 4,7 prosent sammenlignet med tilsvarende periode i 2020. Det var en økning i både planlagt behandling og øyeblikkelig hjelp. Antall døgnopphold økte i alle helseregioner.

Det var i overkant av 103 000 pasienter som fikk minst en dagbehandling i 1. tertial 2021. Det var 15,8 prosent flere pasienter enn i 1. tertial 2020. Det ble registrert mer enn 116 000 dagbehandlinger, som var en økning på 15,0 prosent sammenlignet med 1. tertial 2020. Antall dagbehandlinger økte alle helseregioner.

I underkant av 1 030 000 pasienter fikk helsehjelp på poliklinisk nivå, og det ble registrert 2 288 000 polikliniske kontakter i 1. tertial 2021. Sammenlignet med tilsvarende periode i 2020, var det en økning i både antall pasienter og kontakter. Antall polikliniske konsultasjoner økte i alle helseregioner.

Offentlig finansiert aktivitet ved private sykehus

Nedenfor er tall fra offentlig finansiert aktivitet ved private sykehus. Oppholdene er også inkludert i tabell 1. I 1. tertial 2021 var det 811 døgnopphold ved private sykehus. Antall døgnopphold gikk ned sammenlignet med 1. tertial 2020.

Det ble registrert 5 808 dagbehandlinger og 28 148 offentlig finansierte polikliniske kontakter ved private sykehus i 1. tertial 2021. Det var en økning sammenlignet med tilsvarende periode i 2020.

Døgnopphold ved private sykehus utgjorde 0,3 prosent av totalt antall døgnopphold i

spesialisthelsetjenesten. Tilsvarende andel for dagbehandlinger og polikliniske kontakter var på henholdsvis 5,0 prosent og 1,2 prosent. Aktiviteten ved private rehabiliteringsinstitusjoner er ikke medregnet i disse tallene.

Den store variasjonen i offentlig finansierte opphold skyldes endringer i avtaler for private sykehus.

Tabell 2. Antall offentlige finansierte opphold og kontakter ved private sykehus etter type opphold, 1. tertial 2021. Prosentvis endring fra 2020.

Type opphold	1. tertial 2021	Endring
Døgnopphold	811	-46,9
Dagbehandling	5 808	2,6
Polikliniske kontakter	28 148	1,1

Norsk Pasientklassifisering (NPK)

For 2021 har NPR brukt NPK (Norsk pasientklassifisering), som er en programvare som blant annet gjennomfører DRG-gruppering og poengberegning av aktivitetsdata fra sykehus i henhold til ISF-regelverket¹. Hvis en pasient har opphold ved flere avdelinger ved samme institusjon i løpet av samme innleggelse eller har flere legekontakter samme dag aggregerer NPK disse til et sykehusopphold.

Definisjoner

Det er sykehusopphold som er datagrunnlaget for dette notatet. Et opphold er enten døgnopphold, dagbehandling eller poliklinisk kontakt. Døgnopphold er innleggelser med en eller flere overnattinger. Dagbehandling er dagkirurgi eller innleggelser med 0 liggedager. Skillet mellom døgnopphold og dagbehandling er knyttet til om det foreligger en overnatting eller ikke, dvs om dato for utskrivning er lik innleggsdato eller ikke. Dette betyr at opphold hvor pasienten legges inn på kvelden og utskrives tidlig neste morgen vil bli definert som et døgnopphold, mens en pasient som legges inn på morgenen og utskrives på kvelden samme dag vil bli kategorisert som en dagbehandling. Polikliniske kontakter defineres som konsultasjoner, samt innleggelser ved private sykehus som ikke er gruppert i kirurgisk DRG, som ikke er definert som rehabilitering, kjemoterapi, stråleterapi eller dialyse.

Forskjeller mellom data publisert av Norsk pasientregister og Statistisk sentralbyrå

Aktivitetsdata fra NPR er grunnlag for nasjonal statistikk. Avvik mellom tall publisert av NPR og tall publisert av Statistisk sentralbyrå (SSB) skyldes at SSB i sin statistikk for somatiske sykehus tar ut ikke-bosatte i Norge.

¹ <https://helsedirektoratet.no/finansieringsordninger/innsatsstyrt-finansiering-isf-og-drg-systemet/norsk-pasientklassifisering-npk#generell-informasjon-og-kontakt>